

El futur d'Ada Colau i dels Comuns: tocats (però no enfonsats)

El 26-M podria haver estat l'estocada definitiva al projecte de Barcelona en Comú, però Ada Colau ha resistit dignament. Els Comuns han començat a construir una nova hegemonia, i això no es perd per 4.800 vots

Roger Palà

Ada Colau valorant els resultats del 26-M. Foto: ACN

Una de les notícies més rellevants del 26-M a Catalunya és la derrota de Barcelona en Comú. Ada Colau perd l'alcaldia de Barcelona i Ernest Maragall guanya les eleccions propulsat per la força emergent d'ERC. Com que els republicans són la força més votada, per 4.800 vots, i no s'endevina 'a priori' un pacte alternatiu que sumi 21 regidors, Maragall serà alcalde. La gran pregunta que tothom es fa ara és... què passarà amb els Comuns? Quin futur espera Ada Colau? **Hi haurà pacte ERC-Comuns a Barcelona?**

En aquest article analitzem amb algunes dades els escenaris que s'obren, en un moment en què tothom comença a parlar ja dels inevitables pactes postelectorals.

La digna derrota de Barcelona en Comú

Barcelona era la 'joia de la corona' del projecte dels Comuns. Perdre l'alcaldia de la ciutat podia significar l'estocada definitiva per al projecte liderat per Ada Colau, després dels mals resultats en les autonòmiques i generals i de la pèrdua de lideratges com Xavier Domènech. Però hi ha diferents maneres de perdre. I la derrota dels Comuns a Barcelona no ha estat tan dolorosa com podria haver sigut.

Colau s'ha quedat a 4.800 vots de Maragall. Ha resistit en un context de crisi brutal de Podem, de divisió i fraccionament de l'esquerra transformadora, i d'enfonsament generalitzat de les confluències a les ciutats del canvi (la CUP, l'altre referent nacional de l'esquerra transformadora, ha tingut un càstig molt més dur, perdent més de 100.000 vots. Les confluències d'esquerres metropolitanes han estat escombrades. Podemos ha rebut un càstig duríssim).

Colau ha hagut de suportar durant quatre anys **una campanya demagògica duríssima a dreta i esquerra, en la qual ERC també ha participat**, de vegades en primera línia. No hi ha hagut pietat i el pim-pam-pum han estat la norma. Els Comuns ara tenen un sentiment de ràbia: senten que la seva gestió no ha estat dolenta ni ha estat censurada per la ciutadania (els grans temes propulsats pels Comuns són avui els grans debats de ciutat: mobilitat, medi ambient, feminisme, habitatge). Snten que s'han quedat a molt poc de l'alcaldia i que, a més, no han perdut per mèrits propis, sinó com a conseqüència d'un context en clau catalana i estatal que els ha jugat en contra. La política, però, també és això: **surfejar els contextos adversos**.

Tanmateix, vist el panorama general per als Comuns i per a Podem a l'Estat i a Catalunya, el 26-M podria haver estat l'estocada definitiva al projecte dels Comuns, però no ho ha estat. Ada Colau ha resistit dignament i ha acceptat dignament la derrota. En política és gairebé més important saber perdre que guanyar. I els Comuns de moment estan sabent perdre. Barcelona en Comú ha demostrat que no és ni serà flor d'un dia. Els seus temes i la seva agenda són ara els temes i l'agenda de la ciutat. Els Comuns han començat a construir una nova hegemonia cultural i política a Barcelona. Tot aquest valor afegit no s'enfonsa per 4.800 vots.

El president del Govern, Quim Torra, i les candidates de JxCat Elsa Artadi i Neus Munté. Foto: ACN

El candidat d'ERC a l'alcaldia de Barcelona, Ernest Maragall, celebra la victòria. Foto: ACN
Anterior Següent

Maragall guanya perquè els hereus de CiU s'enfonsen

ERC ha guanyat les eleccions bàsicament impulsada per la davallada de Junts per Catalunya. Maragall ha aconseguit posicionar-se com el vot útil per als qui el 2015 van votar l'antiga CiU i ara no volien un govern de Colau. **L'independentisme, de fet, creix molt poc a Barcelona en relació amb les municipals del 2015.** Suma 297.000 vots, quan el 2015 en va sumar 288.000. Poc més de 10.000 vots. L'increment de la participació no s'ha traduït de manera substancial en un increment de vots 'indepes', i ha beneficiat sobretot el PSC.

Maragall suma pràcticament els mateixos vots que perd JxCat respecte a CiU el 2015. La clau de la victòria republicana és un bon resultat global en el conjunt de la ciutat, tot i que només s'imposa en dos districtes: l'Eixample i les Corts. La derrota dels Comuns s'explica en gran mesura pel fet que ERC s'imposi a l'Eixample -districte més poblat- sumat al fet que el PSC ha recuperat Nou Barris. Tot i això, BComú guanya en sis districtes. Com assenyala [en aquesta entrevista](#) Àngels Pont, directora del GESOP, ERC no guanya en els barris populars i treballadors, on segueix guanyant Barcelona en Comú o el PSC. No s'està parlant gaire d'aquest mapa, per exemple:

Mapes de la nova Barcelona republicana.

-Barcelona en Comú guanya en sis dels deu districtes de la ciutat de Barcelona.

-ERC només va guanyar a dos districtes. Però va ser segona força a gairebé tots.

Gran feinada de mapes interactius de [@btvnoticies](#). <https://t.co/8MFgNsSoQD>
[pic.twitter.com/WxBqkXgnK5](https://t.co/8MFgNsSoQD)

— Sergi Picazo (@sergipicazo) [May 27, 2019](#)

Maragall, de fet, guanya les eleccions en precari, amb 16.000 vots menys que Colau el 2015. Un resultat que necessàriament l'aboca a governar amb molts pactes o moure's en una inestabilitat permanent. Si alguns van vendre la victòria de Colau el 2015 com una carambola, la de Maragall encara ho és més. La diferència és que ara per a Maragall l'estabilitat passarà necessàriament per Barcelona en Comú o pel PSC, i abans passava per una gran multiplicitat d'actors.

L'efecte Pedro Sánchez desgasta menys els Comuns que Podem

El PSOE va jugar hàbilment les seves cartes avançant eleccions generals en un moment de gran debilitat de Podem. La victòria de Pedro Sánchez ha disparat les expectatives socialistes arreu de l'Estat, i també a Catalunya. **El bon resultat del PSC a Barcelona, amb el tàndem Jaume Collboni - Laia Bonet, és la clau principal de la derrota d'Ada Colau.** Els socialistes han aconseguit 'tapar' les fugues que havien tingut fa quatre anys cap al món dels Comuns i cap a Ciutadans, i des d'ahir tornen a ser un actor polític central a Barcelona i a Catalunya. Només s'imposen al districte de Nou Barris, el seu feu simbòlic, però han frenat les expectatives de Barcelona en Comú.

Ara bé: l'efecte Pedro Sánchez ha fet menys mal a Ada Colau que al projecte de Podemos. La crisi de

Podem a l'Estat és brutal i de conseqüències imprevisibles. En canvi, Colau i Barcelona en Comú resisteixen el cop. Ha estat un encert dels Comuns mantenir un perfil propi envers el món podemista i les seves disputes fraticides. Això ha estat en gran mesura gràcies al lideratge d'Ada Colau.

Les opcions dels Comuns: pacte amb ERC o oposició

L'endemà de les eleccions tothom ha començat a parlar de pactes postelectorals. 'A priori', els dos escenaris més plausibles a partir d'ara seran **que els Comuns s'integrin en un govern amb ERC, o que Maragall governi en solitari (o en coalició amb JxCat) i els Comuns restin a l'oposició** esmolant els ganivets durant quatre anys per tornar a intentar l'assalt a Barcelona el 2023. Cal tenir en compte, però, que en el paper d'oposició Barcelona en Comú compartiria espai amb el PSC i hi hauria una disputa per liderar l'espai més crític amb Maragall que els socialistes podrien acabar rendibilitzant.

Maragall ha proposat d'entrada un pacte impossible als Comuns i a JxCat. Colau, igual que el 2015, proposa un pacte amb ERC i el PSC. Tots dos saben que aquests escenaris mai no s'esdevindran: Colau no s'integrarà ni donarà suport a un govern del qual formin part els hereus de l'antiga Convergència, ni ERC està ara com ara en condicions de pactar amb el PSC.

Així doncs, **l'escenari més probable és ara com ara un govern en minoria d'Ernest Maragall**, amb moltes dificultats per tenir estabilitat, però amb un punt a favor: en aquesta ocasió, la Generalitat no hauria de boicotejar les polítiques de l'Ajuntament (o, com a mínim, aquelles àrees que governi ERC). Si Junts per Catalunya s'acaba integrant en aquest govern, això garantirà l'oposició contundent de Comuns i del PSC i faria pràcticament impossible que el govern municipal assolís la majoria absoluta del ple.

Colau proposa un acord a tres entre ERC, els Comuns i el PSC. Foto: Ivan Giménez

Com seria un govern de coalició ERC-Comuns?

Sobre el paper seria lògic. Els Comuns i ERC tenen moltes afinitats en l'àmbit social. La idea l'apunten diverses veus de l'esquerra, com, per exemple, el politòleg Jordi Muñoz en aquesta cadena de tuits.

si es pensa en la ciutat i en una mirada llarga, per mi hi hauria d'haver un govern equilibrat ERC-BeC sobre un acord programàtic, que no hauria de ser difícil, i una actitud més oberta de totes bandes -és la meva opinió, és clar

— Jordi Muñoz (@jordimunozm) [May 27, 2019](#)

Però serà molt difícil que es produeixi. Primer de tot, caldrà veure quin camí pren Ernest Maragall. A fi que fos possible un pacte d'esquerres, primer **ERC hauria de decidir trencar la política de pactes amb la neoconvergència a escala catalana**. S'hi atrevirà? Un pacte ERC-Comuns podria posar en perill el govern de la Generalitat. Els tuits de Quim Torra serien furibunds. (Alguns analistes apunten que als republicans els podria sortir a compte forçar unes eleccions a Catalunya de manera imminent per mirar d'imposar-se del tot sobre la nova Convergència, però no seria el primer cop que ERC intenta una maniobra d'aquest estil i l'experiment acaba sortint malament. Un escenari de ruptura entre JxCat i ERC a Catalunya facilitaria l'acord amb els Comuns).

Així mateix, la negociació entre ERC i els Comuns seria altament complexa, perquè la formació d'Ada Colau està molt igualada amb els republicans, i això implicaria que Maragall cedís molt de poder. I poder vol dir diners, recursos, assessors, influència... Acceptaria Colau, que ha estat alcaldessa, ser tinenta d'alcalde de Maragall? Quin repartiment de poder hi hauria? Quines àrees quedarien sota el control dels Comuns? Entre les exigències de Barcelona en Comú hi hauria que Colau [poguésser ser alcaldessa durant alguna part del mandat](#)? I més enllà d'això... pot permetre's BComú pactar amb una força independentista com ERC, tenint en compte que on ha sortit més desgastada és en un districte com Nou Barris?

(Un detall important: després del recompte del vot estranger, podria donar-se el cas que el PP perdés els seus dos regidors, que anirien a parar a ERC i al PSC. Això voldria dir que ERC i els Comuns sumarien majoria absoluta, 21 regidors. Un acord entre les dues forces, doncs, garantiria quatre anys de polítiques progressistes a Barcelona.)

Manuel Valls ha obtingut un resultat per sota de les expectatives a Barcelona / JORDI BATALLER - ACN

El pacte de 'La Vanguardia': Comuns-PSC-Valls

Per als amants de la confabulació política, existeix un tercer escenari avui molt improbable, que passaria pel fet que els Comuns intentessin un pacte d'investidura amb el PSC i Manuel Valls. Miquel Iceta ha obert la porta avui a una operació en aquest sentit, i també ho han apuntat algunes veus minoritàries i extravagants del món dels Comuns -com l'exregidor i exdiputat Raimundo Viejo, un 'outsider' polític de màxim nivell. També ho ha apuntat el subdirector de 'La Vanguardia', Enric Sierra, [en aquest article](#).

Tot plegat passaria pel fet que tres regidors de Valls donessin suport a un pacte d'investidura entre Colau i Collboni. Tot és possible en política, però a hores d'ara resulta improbable que tots els actors puguin assumir els costos d'un pacte d'aquestes característiques. Ciutadans no en trauria res de fer alcaldessa Colau. El PSC exigirà als Comuns un repartiment de poder molt important i l'alcaldia per a Jaume Collboni durant dos anys. I els Comuns es deixarien una gran part de la seva credibilitat pel camí.

Per on passa el futur polític d'Ada Colau?

De la política de pactes derivarà en gran mesura la resposta a aquesta pregunta. Per on passarà el futur polític de Colau? És plantejable que la líder dels Comuns pugui intentar de nou l'assalt a l'Ajuntament d'aquí a quatre anys? Resistirà quatre anys d'oposició municipal o, per contra, mirarà més enllà? Són moltes les veus que han apuntat que el futur de Colau podria passar per la política espanyola. El moment actual de Podem, amb Pablo Iglesias molt desgastat, podria acabar motivant que Colau fes el pas en clau estatal?

De moment, el que sembla clar és que Colau no es retira. I que, si algú somiava que una derrota de l'alcaldessa el 26-M faria que se n'anés cap a casa, estava molt equivocada. És possible, de fet, que la trajectòria política d'Ada Colau no hagi fet més que començar. **En les derrotes, com repeteix sovint el líder d'ERC Oriol Junqueras, pot haver-hi la llavor de moltes victòries.**